

VIS EN DE HONGER IN DE WERELD

De heer C.P. Halain, Ere Provincie-Gouverneur, Commissaris Generaal van het fonds van de Koning en het Tienjarenplan in Kongo, onderlegd en dynamisch promotor van de visserij in Afrika, schreef in de revue «Belgo-Congolaise onder de titel «La faim dans le monde», een gezaghebbend artikel.

Het Visserijblad heeft haar wetenschappelijke medewerker, die jarenlang adjunct was van voornoemde autoriteit, enkele beschouwingen aan het vraagstuk laten wijden.

De Redactie.

MAAG EN MENSELIJKE KONDITIE

Een vijftigtal jaren geleden werd door de Belgische geneesheren in Kongo vastgesteld dat de gebrekige weerstand van de inlanders aan de ziekte, hun geringe activiteit en pover rendement, het gevolg waren van een onvolledige voeding.

Zonder dralen werd door het moederland in samenwerking met het bestuur in Afrika, een aanvang genomen met een aktie om, in het verre hart van dit toentertijd nog meer afgelegen werelddeel, de strijd aan te binden met de HONGER. Het personeel der geneeskundige kaders had er toen al prachtig werk verricht in de strijd tegen de tropische ziekten. Het volstaat de verslagen van de wereldorganisatie van de Gezondheid in te zien om van de realisaties van het Belgische geneeskundig korps in Afrika een gedacht te krijgen.

Onafscheidelijk, gepaard aan de gezondheidskampagne liep de strijd tegen de honger, strijd zonder dewelke een fundamentele verbetering der lichamelijke konditie van de Kongolezen ondenkbaar was.

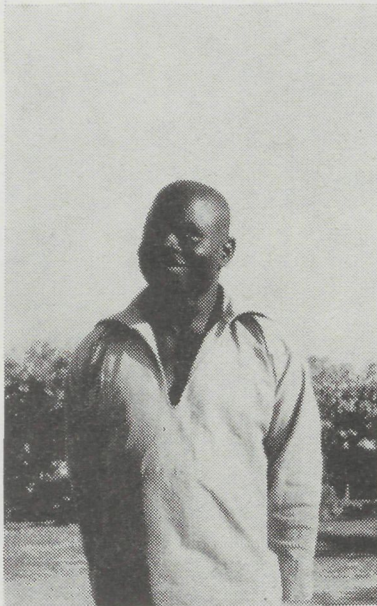
Zeer regelmatig kwamen tijden van hongersnood voor in verschillende delen van dit uitgestrekte land, die vele slachtoffers eiste en de algemene lichamelijke toestand van de inlanders beneden het peil hield dat wij als normaal beschouwen.

ONTZAGLIJKE OPDRACHT EN OPLOSSING

Amper één generatie na de verslagen van de geneeskundige diensten, in 1930 namelijk, werd de laatste periode van hongersnood, dank zij een praktisch en uitgebreid programma van landbouw-opleiding de kop ingedrukt.

Het entoesiasme, de bekwaamheid, de praktische geest en het geloof van de meerderheid der blanken verrichtte wonderen en deze overwinning, ondenkbaar, gezien de ligging en de aard van dit enorme land, was een aansporing voor verdere uitbouw van een schitterend menselijke taak.

Weldra overtrof de landbouwproductie de onmiddellijke behoeften en kon aan uitvoer worden gedacht.

Banze, leerling-schipper, afkomstig van de boven-Kongo, vertoont alle kenmerken van een uitstekende lichamelijke konditie, gevolg van een complete voeding.

(foto L.A. Inghelbrecht)

In 1950 was van het voedselprobleem, de afdeling HOEVEELHEID volledig opgelost en was het tweede doel de KWALITEIT snel op weg naar en gunstig verloop al stelde dit een heel ander vraagstuk.

Het bleek inderdaad dat in de voeding van de negerbevolking, zoals dit ook het geval is bij de bevolkingen der derde wereld, het element proteïne ontbrak, bestanddeel dat aangevoerd wordt door vlees-, vis- en zuivelprodukten.

Trouwens de veeteelt in Kongo was en is nog steeds een uiterst moeilijke en ondankbare teelt door de aanwezigheid der slaapziekte die grote ravages aanricht, gebrek aan goede weilanden en ervaren boeren. De Oostkant van Kongo maakt hierop uitzondering maar de koeien zijn er niet bestemd voor de voeding. De teelt draagt er een godsdienstig-sociaal karakter. De strijd tegen de slaapziekte was nochtans rond 1950 reeds ver gevorderd terwijl het kapittel snel belangrijker werd.

De hoeveelheid proteïne nochtans, nodig om de menselijke konditie van de zwarte in een korte tijdsperiode te verbeteren en te normaliseren, overtrof verre de mogelijkheden van de veeteelt.

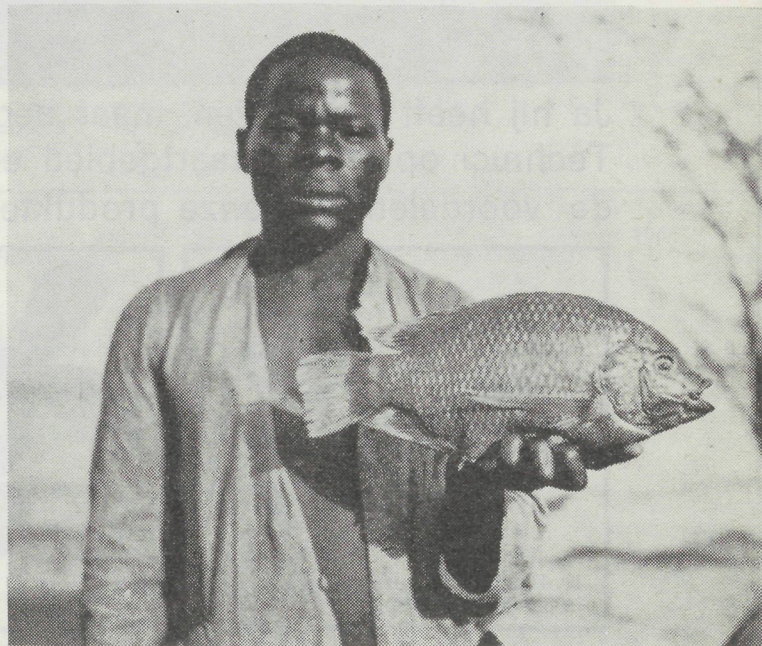
VIS VOOR VERBETERING VAN VOEDING

Doch de natuur bedeede Kongo met een uitgebreid net van waterwegen, grote rivieren, binnenzeeën en moerassen over het algemeen uiterst visrijk maar enkel zeer gedeeltelijk bevestigd, waarvan het potentieel enorm zou blijken.

Doortastend en praktisch, eigenschappen van een overzees bestaan, werd ook dit facet van de voeding der inwoners aangepakt door de autoriteiten en gewetensvol uitgevoerd door het blanke en zwarte kaderpersoneel. Aldus werd aan 'n diep-menselijke opdracht een opvoedende taak toevertrouwd die eveneens snel en gunstig gevolg zou hebben.

INSPANNINGEN EN IDEALISME

In 1946 de hydro-biologische zending naar het Tanganykameer, in 1948 de expeditie mbizi naar de Atlantische Oceaan en de visserijzending van Katanga, de internationale visserijkursussen in 1949-1950-1951 in Kongo, de Anglo-Belgische viskonferentie te Elisabethstad in 1949, de inhuldiging van de eerste visserijschool in Afrika in 1952, het symposeren van het Conseil Scientific Africain te Leopoldstad in 1955, zijn maar enkele voorbeelden die de aanzienlijke inspanningen van een handvol mensen, bezielde met wil en idealisme, illustreren.

Een exemplaar van Tilapia voorgesteld door een moero-visser. Deze vissoort zou in grote mate kunnen bijdragen tot de strijd tegen de honger in de derde wereld.

(foto C.P. Halain)

Van enkele duizenden tonnen vis in 1946 stijgt de jaarlijkse produktie tot ongeveer 40.000 ton in 1955. Alleen het bekken Luapula-Moera produceert 8.000 Ton.

Het direkte gevolg van deze produktie blijft niet uit. De inlandse markten spreiden kwaliteitsvoedsel ten toon. De zwarten eten niet meer alleen hun buik vol maar beschikken over meer keuze en afwisseling in de voeding.

Verse, gerookte en gezouten vis brengen een hoogtepunt van proteïne.

Naast de verhoging van de produktie door intensere en rationele bevissing der natuurlijke wateren, moest ook gedacht worden aan de landelijke bevolking die teruggetrokken in de wildernis en de afgelegen binnenlanden, arbeide aan de landbouwproductie en wie alleen verse vis een voldoende hoeveelheid proteïne, nodig voor de arbeid, kon brengen.

PUTTEN EN PROTEINE-PRODUKTIE

De visserijzending van Katanga had in 1949 een techniek op punt gesteld voor viskweek. Onder de talloze vissoorten der Afrikaanse wateren bevond zich de Tilapia die met twee variaties, zou blijken te voldoen aan de vereisten van goede teeltvis.

De eerste soort, Tilapia melano-pleura voedt zich met planten, de andere Tilapia macrochir, is een planktoneter. De twee soorten hebben echter een gemeenschappelijke

vervolg blz 14

Vervolg van blz. 12

eetlust voor afval van keuken, maïs, rijst, bananenbladeren, enz... Aldus ontstond een bijdehandse mogelijkheid afval en plantaardige eiwitten om te zetten in dierlijke proteïnen.

Enkele keren per week wat afval in de vijver bood een schouwspel van gulzig snoepende en spartelende vissen.

Een put van 10 op 15 meter met een diepte van 1,5 meter, gevoed door licht stromend water, waaraan gelukkig geen gebrek in mid-denafrika, volstond om na korte tijd te beschikken over vis.

Volgens de rijkdom van het water en het toegediende afval produceerden 10 koppels tilapia na 1 jaar \pm 1700 kg vis per hectare.

In 1958 bestonden in de Kasai-provincie alleen reeds 14.000 dergelijke visvijvers waarin de eigenaars volgens behoefte konden vissen met een hengel, schepnet of kruisnet.

Het idee nam steeds meer uitbreiding door de werking der visserijdiensten, invloed der missies en de grote maatschappijen, die zelf om hun personeel de nodige

proteïne te verschaffen, grote vijvers aangelegd hadden

WAARACHTIG WAPEN VOOR WERELDHULP

Naast de nagenoeg onbeperkte industriële bevissing in de natuurlijke bekkens waarvan de oeverbewoners beslist geen gebrek aan dierlijke eiwitten manifesteerden, werd aldus de landelijke bevolking een eenvoudig en vruchtbaar middel aan de hand gedaan om de hoedanigheid en de verscheidenheid van hun voeding en daarmee hun grondige lichamelijke conditie, te verbeteren.

Uiteraard deden de visserijdiensten met een beperkt aantal blanke personeelsleden, een gestadige en uitgebreide ondervinding op. In samenwerking met het inlanse kaderpersoneel werd in een korte tijd een machtig en betrekkelijk goedkoop instrument uitgebouwd dat de wereld als voorbeeld kan dienen voor de strijd tegen de honger in de onderontwikkelde gebieden.

L.A. INGHELBRECHT

In Kongo werd in 1952 de eerste visserijschool van Afrika geopend. Deze instelling verschaft de inlanders van alle gewesten in drie jaar onderwijs in de visserijtechniek en bijhorende vakken met het doel tot een rationele exploitatie te komen van het kapitaal vis.

(foto L.A. Inghelbrecht)

**REDERS en
VISSERS,
voor uw**

**SOCIALE LASTEN
en BOEKHOUDING**

wendt U in volle
vertrouwen tot de
beroepsvereniging

HAND IN HAND

O. V. A. VISMIJN OOSTENDE Tel. 721.73

Halfjaarlijks overzicht van de Nieuwpoortse vissersvloot WONDERBARE SPROTVANGST GOEDE ZAAK VOOR DE KLEINE VAARTUIGEN

De Nieuwpoortse vloot en speciaal de kleine vaartuigen, hebben het nieuwe jaar ingezet met een massale aanvoer van verse sprot. Tijdens dit uitzonderlijk sprotseizoen boekte men aanvoeren gaande tot 150.000 kg per dag. Deze uitzonderlijke goede vangst bracht jammer genoeg niet de gewenste opbrengst daar de afzet niet evenredig kon gebeuren met de massale aanvoer. De rokerijen werkten op volle toeren en de conservenfabrieken konden de aanvoer niet « slikken »! De Rederscentrale kwam ter hulp en in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken werd in binnen- en buitenlandse vismeelfabrieken een afzetgebied gevonden. Deze oplossing lag meteen aan de basis van de zeer lage prijzen die toegekend werden, zodat naast prijzen van 2,5 F, 2 F en 1 F ook sprot verkocht werd aan 0,70 F. De keerzijde van de medaille was voor de sprotvissers toch een goede zaak, de steeds langdurige massale aanvoer had voor de kleinsten uit de vissersvloot een goede verdienste gebracht, iets wat in de laatste jaren niet kon gezegd worden.

OOK UITZONDERLIJKE VANGSTEN VAN TONG

In maart en april, hoe eigenaardig ook, werden langsheen de kuststrook (nl. op ongeveer 3 mijlen van de kust) gaande van de Franse grens tot Oostende, veel tong gevangen. Het waren de garnaalvissers die de eerste mooie vangsten van tong aanvoerden. De grotere vaartuigen lieten meteen hun « verre visgronden » in de steek om eveneens langs de kust de vangst op de tong te beoefenen.

« De kruik ging te water tot hij brak » en na twee maanden van uitzonderlijke tongvangsten was 't « liedje uit » met al de gevolgen die er aan verbonden waren. Het aanhoudend vissen langs de kust met grote vaartuigen uitgerust met allerlei materiaal en van diverse paardekracht kende weldra rampspoedige gevolgen voor de garnaalvissers. Het is immers op deze gronden dat de garnaalvissers hun bete brood verdienen tijdens de zomermaanden. De totaal « omwoelde » gronden brachten dit jaar geen oogst meer op met het gevolg dat de garnaalvisserij het gelag moet betalen. Nu de grote vaartuigen opnieuw de verre visgronden opzoeken, zitten de kleine met de gebroken potten!

INVOER VAN VREEMDE GARNAAL

Algemeen werd gehoopt dat ten gevolge van de kleine aanvoer van garnalen de prijs de hoogte zou in-

gaan en de zomerprijzen van 80-90 en zelfs 100 F het kg zou bereikt worden.

Door de massale invoer van vreemde garnaal uit Holland en uit Duitsland werd 'n prijzenprobleem geschapen. Deze vreemde garnaal, die afgezet wordt aan de helft van de kustgarnaal brengt aldus zijn weerslag. De garnaalverkopers kunnen zich niet permitteren alleen onze zeer smakelijke maar dure garnaal te verkopen indien andere concurrenten ingevoerde garnalen verkopen tegen veel goedkopere prijzen

DE MIDDENSLAGVISSERIJ HEEFT HET MOEILIJK

Wat de laatste maanden betreft was het voor de visvangers niet schitterend te noemen. Er kwam omzeggens geen of weinig vis van onze welgekende visgronden. De grotere vaartuigen gaan aldus verder afgelegen visgronden bezoeken zodat ook de kleinere visvangers verplicht zijn hetzelfde te doen. Voor deze laatste nachtans wordt het een moeilijk probleem gezien zij 15-20 en zelfs 25 uren moeten « lopen » vooraleer de visgronden te bereiken. Het gevolg daarvan is dat de prijzen, vooral van « rare » vis merklijk hoger komen te liggen en de tarbot 60-65 F kosten om niet te spreken van de tongen, waarvan de prijs dagelijks van 70 tot 90 F het kg reikt.

OP DE HANDELSHAVEN

De bedrijvigheid van de handels-haven beperkt zich tot het binnen komen van 6 zeeschepen, nl. 1 Engelse, 3 Nederlandse, 1 Spanjaard en 1 Belg. De aangevoerde waar bestond uit hout, bariet en erwten. Anderzijds kwamen 51 binnenlanders de haven aandoen. De opbrengst aan havenrechten bedroeg 17.270 F.

Laattijdige ontvangst van ons blad

De lezers of abonnés langs de kust welke ten laatste de vrijdagmorgen hun blad niet ontvangen, worden verzocht ons hiervan in kennis te stellen.

Het Nieuwsblad van de Kust gaat ten laatste om 15 uur ter post, tenzij een uitzonderlijk geval. Het Visserijblad, vakblad voor vissers, reders en handelaars wordt te 18 uur 's avonds gepost en zou normaal 's vrijdagmiddag in het binnenland en Nederland moeten ter bestemming zijn.